

„Kezünket nyújtjuk mindenkinek”

Gérecz Attila, a tüneményes tehetségű költő, mellesleg válogatott öttusázó, a Fő utcai gyűjtő, a váci és márianosztrai börtön foglya 27 évesen esett el az 1956-os szabadságharcban, Budapesten. Nevét a rendszerváltozásig ki sem lehetett ejteni, emlékét barátai őrizték, és *Tollas Tibor* a müncheni *Nemzetőrben*. 1990 után legfőbb népszerűsítője egykori rabtársa, a ma már 87. évében járó *Kárpáti Kamil*, aki Tollashoz, a kiváló *Tóth Bálinthoz* és Géreczhez hasonlóan tagja volt a magyar irodalom legbizarrabb költői csoportosulásának, a váci rabköltők társaságának, akiknek *Füveskert* antológiáját *Tollas* adta ki, természetesen külföldön. *Kárpáti* jelentette meg Gérecz műveit, ő alapította meg fiatal költőknek a Gérecz Attila-díjat. Felkarolt ifjú és kevésbé ifjú tehetségeket. Persze hogy saját műveit is népszerűsítette.

Hogy az általa alapított Stádium Kiadó sok szép és fontos könyvet jelentetett meg, az ma már elvitathatatlan. Hogy visszaélt volna Gérecz jól csengő nevével és mozgósító erejű személyiségével? *Hajnal Géza* író, hidrogeológus, egyetemi oktató szerint igen. Egyrészt „belenyúlt” a versekbe, önkényesen korigált sorokat, olykor saját leleményeivel állt elő. Amikor a költő menyasszonya szembesült a *Kárpáti-féle* Gérecz-művekkel, amelyeket egykor ő gépelt le titokban a börtönből kicsempészett véccépapírokról, nem nagyon értette az átalakulást. Felkereste *Turcsány Péter* költőt, a Kráter Műhely vezetőjét, hogy készítsenek egy hiteles Gérecz-kötetet. Meg is jelent a könyv, ami annyira felbosszantotta *Kárpáti*t, hogy *Hajnal* szerint minden módon diszkreditálni akarta a kiadót, de mindenekelőtt a szerkesztőként feltüntetett ifjúkori kedvest, *H. Dreschel Máriát*. Ez a furcsa háború indította *Hajnal Gézát* arra, hogy Gérecz rövid életét és vékony kötetnyi munkásságát górcső alá vegye. Az emlékezők, valamennyien megtapasztaltuk, ötven-hatvan év távlatából gyakran kiszínezik a történeteket. Különösen igaz ez, ha el kellett fojtani az egykori érzéseket, ha tilos volt felidézni az eseményeket. *Kárpáti*

HAJNAL GÉZA: A Gérecz- hagyaték

Kortárs Kiadó, 2016
3000 Ft

Kamil tévedéseit is nyilván így lehet magyarázni. *Hajnal Géza* többéves kutatómunkával rengeteg apró félreértést korigált. Új tanúk felkutatásával, levéltári dokumentumok áttanulmányozásával sokat tett azért, hogy hitelesebb legyen a Gérecz Attiláról alkotott képünk.

A kitartó kutatónak sokszor szerencséje is van: *Christine Gerecz*, Attila bátyjának Franciaországban élő özvegye révén megkapta a családi hagyatékot, mely számos fontos adalékkal szolgál az új és hiteles Gérecz-képhez, amely nem az eddig elkészült kisfilmek és *Pozsgai Zsolt* játékfilmjének kliséit idézi meg.

A XIX. század első felében egy huszonhat éves fiatalember érett férfiként, tekintélyes életművel a háta mögött tűnhetett el a csatatéren. A XX. század ötvenes éveiben az életmű szerényebb, ám a személyiség kiforrottságát senki sem vitathatja. Elég elolvasni azt a korábban ismeretlen dokumentumot, amelyet Gérecz a politikai foglyok nevében fogalmazott meg a forradalom napjaiban. Csak egyetlen gondolat: „Legyen végre elég a vérből és az örökös bosszúállásból. És ezt mi mondjuk, az ÁVH volt foglyai. Mi, akiknek kivégezték apját, testvérét, bajtársát... Elég volt a gyűlöletből. Kezünket nyújtjuk mindenkinek, aki tévedett, akit félrevezettek, és aki tanult és belátott.”